

בפרשתנו מבטיח הקב"ה ליצחק הבטחות לריבוי הזרע וירשת הארץ: **"וְהָרַבִּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֶת כָּל־הָאָרֶץ הַאֵל וְהַתְּבָרְכוּ בְזַרְעֲךָ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ"** (בראשית פרק כו ד). ננסה להבין מדוע יצחק זוכה לכך בזכות אברהם אביו **"עֵקֵב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלְיָי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֵרָתִי מִצּוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתַי"** וכך גם בהמשך **"אֶל־תִּירָא כִּי־אֲתָנָה אֹנִי וּבְרַכְתִּיךָ וְהָרַבִּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בְּעֵבֹר אַבְרָהָם עִבְדִּי"**

הספורנו במקום עמד על כך ובאר: **"הנה ליצחק תלה בזכות אחרים ... ולא כן אמר ליעקב כל שכן לאברהם וזה היה קודם שהתעורר יצחק לקרא בשם ה' אבל אחר שקרא בשם ה' נאמר ואבימלך הלך אליו מגרר ואמרו ראה ראינו כי היה ה' עמך אתה עתה ברוך ה', ולא מצאוהו עוד תלאות מקנאים ודברי ריבות כאשר בראשונה"**.

לאחר השינוי שחל אצל יצחק ניתן לומר כי כל שלש האבות עסקו בהפצת שם ה' בעולם ומכוח זאת זכו לברכה. גדולתם של האבות שאת מעלתם הרוחנית דאגו להנחיל לכל הסובבים אותם, לא הסתפקו בהנחלת המסרים רק לבאי ביתם ולסביבתם הקרובה, אלא פעלו מתוך ראייה רחבה ותחושת אחריות לכל הקורה בסביבתם הקרובה והרחוקה.

לעומתם נח פעל בגישה הפוכה. וכך מבאר הספורנו את הפסוק **"ונח מצא חן"** (בראשית ו' ח) שבניו ניצלו רק על דרך החנינה כי כמי שלא הציל את דורו אין לו זכות להציל את בניו. נח שלא דאג להציל את העולם ולעורר את בני האדם לתקן את מעשיהם לא היה זכאי לכך שבניו ינצלו מהמבול, אולם הקב"ה ברוב חסדיו העניק חנינה לבני נח למרות שהדבר לא הגיע להם.

מעלת לימוד תורה לאחרים אינה רק תוספת בכמות הזוכים לשמוע את דברי התורה, אלא התורה הופכת לבעלת איכות אחרת, זוהי תורה שמטרתה להיטיב לעולם כולו! אין זה שינוי כמותי אלא שינוי מהותי במעלת התורה. **שכך לימדונו חז"ל (סוכה דף מט ע"ב) "ואמר רבי אלעזר: מאי דכתיב פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה וכי יש תורה של חסד ויש תורה שאינה של חסד? אלא... תורה ללמדה - זו היא תורה של חסד, שלא ללמדה - זו היא תורה שאינה של חסד"**. כאשר אדם לומד תורה על מנת ללמדה לאחרים, כבר בשעת הלימוד תלמודו שייך למדרגה גבוהה הרבה יותר מאשר לימוד תורה לעצמו.

לאור זאת יש שקבעו שאין ללמוד אלא ממורה המוכן להקריב את התפתחותו האישית לטובת תלמידיו. וכך יתפרש מה שמובא גמ' על הפסוק בהפטרת השבת (מועד קטן דף יז, א) **"... ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' - יבקשו תורה מפיו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיו"**. המלאך נקרא עומד כי אינו משתנה ומתקדם. רק אם הרב מוכן לעשות הכל לטובת תלמידיו והתפתחותם אפילו על חשבון התפתחותו האישית, רק אז ראוי ללמוד ממנו, וכל זאת מתוך האחריות ללימוד התורה של תלמידיו, רק אז ראוי ללמוד ממנו.

למלמדים אין לדאוג כי אם יתמסרו לתפקידם מתוך מסירות נפש של רוחניותם תורתם לא תתפתח, אלא יזכו לברכת ה' שתורתם תתברך כמו שכתב **המשך חכמה**(בראשית ט כ) **בהשוואתו בין נח למשה: "דיש שתי דרכים בעבודת השם יתברך, דרך אחד מי שמייחד עצמו לעבודתו יתברך ומתבודד, ויש מי שעוסק בצרכי צבור ומבטל עצמו בשביל הכלל ומפקיר נפשו עבורם. ...מצאנו שנח התבודד, ולא הוכיח את בני דורו, ... ירד ממדרגתו ומשה... הואיל ומסר עצמו על ישראל בהריגת המצרי נקרא "איש אלקים", שהגיע לתכלית השלמות מה שיוכל האדם להשיג"**

כאנשי חינוך נבחר ב"תורת חסד" להתמסר למען תלמידנו. נזכה להעמיד תלמידים הרבה וגם להמשיך ולהתפתח, להגדיל תורה ולהרבות אור וטוב בעולם. ותתקיים בנו התפילה: " ותן בליבנו בינה..... לשמוע ללמוד וללמד..." (מהתפילה)

חודש טוב ומבורך

שבת שלום

שוש נגר